1847. No. 98

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG den 7 DECEMBER.

Koninklijke Nederlandsche Loterij.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van *Friesland*, brengt, bij deze, ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door Zijne Excellentie den Heere Minister van Finantiën, bij resolutie van den 2 December 1847, afdeeling Registratie en Loterijen, no. 6, is bepaald, dat de Loten der 203de Koninklijke Nederlandsche Loterij, gedurende de *tweede* week der trekking van de vijfde of laatste Klasse, beginnende op Maandag den 6 December 1847, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

BIJ VERKOOP.		BIJ VERHURING.	
Geheele Loten . . .	ƒ 76,00.	Geheele Loten . . .	ƒ 30,00.
Halve	- 38,00.	Halve	- 15,00.
Vijfde	- 15,20.	Vijfde	- 6,00.
Tiende	- 7,60.	Tiende	- 3,00.
Twintigste	- 3,80.	Twintigste	- 1,50.

Leeuwarden, den 4 December 1847.

De Staatsraad, Gouverneur van Friesland,
VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 3 December 1847, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	ƒ 11,83.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 199,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 199,00.

Leeuwarden, den 4 December 1847.

De Staatsraad, Gouverneur van Friesland,
VAN SIJTZAMA.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 30 *November*. In Oostenrijk zal eerlang de uitvoer van sommige soorten van slagtvee verboden worden, ter oorzake van den, door de Noorder spoorbaan sterk begunstigden uitvoer van vee naar Pruisen en Hamburg, van waar geheele scheepsladingen naar Engeland overgevoerd worden.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 30 *November*. In de laatste week was de invoer van buitenlandsch vee te Londen veel minder. Er zijn slechts 848 stuks groot vee en 2329 klein vee ingevoerd. In langen tijd is het cijfer van den invoer zoo gering niet geweest; deze vermindering is het gevolg van de lagere prijzen, welke sinds eenigen tijd voor het vreemde vee geboden worden, wegens den mageren staat, waarin het op de markt gebragt wordt.

— De *Newcastle Guardian* zegt, dat er in den loop der laatste week 5 faillissementen te Newcastle hebben plaats gehad, waarvan nog nimmer een voorbeeld in de geschiedenis dier stad is geweest.

— De *North Britisch-Mail* van Glasgow meldt, dat 7 fabrijken dier stad gesloten zijn, ten gevolge van de geldcrisis, waardoor 2670 werklieden ledig loopen. De meeste fabrijken te Glasgow, welke nog werken, arbeiden slechts een gedeelte van den dag.

— Uit New-York wordt dd. 15 Nov. gemeld: De thesaurier van den staat van Pensylvanie heeft bij circulaire aan de gemeente ontvangers aangeschreven, de belastingen bij anticipatie in te vorderen, ten einde hij zich daardoor in staat gesteld zou zien, de met Februarij vervallende renten op de schuld van den staat alsdan stiptelijk te kunnen voldoen.

— Ook de staat van Maryland heeft aangekondigd, dat hij zijne rentebetaling op 1 Januarij aanstaande stiptelijk zal doen, en dat zelfs de houders van sterling-bonds, hunne rente reeds nu kunnen ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 29 *November*. Nadat de kantons Frijburg, Zug, Lucerne en Schwijz zich aan de Radicalen onderworpen hadden, bleven alleen Walliserland, Unterwalden en Uri nog ter bemagtiging over, terwijl de questie omtrent Neuchatel, dat zich onzijdig heeft willen houden, later moest worden beslist. Heden wil men hier weten dat Unterwalden en Uri ook reeds in de magt der Radicalen zijn gevallen; zekere berigten heeft men dien aangaande niet, maar, indien zulks zich bevestigt, blijft Walliserland alleen nog weerstand bieden, en hoe ligt zal dat Kanton te veroveren zijn. De bewoners van Beneden-Walliserland behooren toch allen tot de Liberale partij, zoodat ten minste de helft der bevolking de operatie-colonne onder bevel van den heer *Rilliet-Constant*, welke den 27 dezer de vijandelijkheden tegen Walliserland zou aanvangen, ondersteunen zal.

Eene geheele bevrediging van Zwitserland schijnt dus niet ver af meer te zijn. Wel is men te Neuchatel bevreesd voor eene gevoelige straf uit hoofde der weigering om troepen tot den oorlog te leveren, maar Neuchatel bevindt zich toch onder de meer onmiddellijke bescherming van den Koning van Pruisen, die aan de overheden van Neuchatel heeft medegedeeld, dat hij hun besluit om onzijdig te blijven goedkeurt en het Vorstendom voor onzijdig en onschendbaar land verklaart.

In den morgen van den 24 dezer, toen Lucern werd overgegeven, zijn de troepen van Uri en Unterwalden, welke voor Lucern geposteerd waren, op eene vloot, welke de Sonderbond op het meer in gereedheid had gehouden, naar Fluëlen en Stantzstad gestevend. De burgerlijke en militaire overheden van den Sonderbond, de generaal *Salis* en zijn staf, de krijgsraad der Ligue, de heeren *Siegwart Muller* en *Bernard Meijer* en de gansche regering van Lucern begaven zich met eene stoomboot naar Fluëlen en van daar naar Altorf. Aan boord van dat vaartuig bevonden zich ook de archieven van Lucern en van den Sonderbond, en de kas der Ligue; ook zijn eenige duizende zakken meel, wapenen en verdere krijgsbehoeften naar Altorf vervoerd.

De generaal *Dufour* heeft de ongeregeldheden, welke de verovering van Frijburg onteerden, te Lucern voorgekomen; de troepen der Radicalen zijn die stad alleen doorgetrokken, maar hebben daarin geen verblijf mogen houden. De stad had een droevig en verlaten aanzien; de straten waren ledig en de huizen gesloten.

Men wil hier weten dat van wege de Engelsche Regering aan den generaal *Dufour* is verzocht, de vijandelijkheden in Zwitserland zoo spoedig mogelijk door te zetten, ten einde alle plannen van tusschenkomst der vreemde Mogendheden daardoor te verijdelen.

Van den 1 *December*. De verwikkelingen, welke men te regt in de Zwitsersche aangelegenheden, ten aanzien van Neuchatel, duchtte, schijnen inderdaad zeer onrustwekkend te worden. De landdag schijnt ten deze den goeden weg niet te bewandelen, om de bezwaren, betrekkelijk dit kanton gerezen, in der minne uit den weg te ruimen. De commissie der zeven leden, aan wie de nota van den Koning van Pruisen was toegezonden, om daarop rapport uit te brengen, heeft in haar rapport inderdaad geconcludeerd tot de onmiddellijke militaire bezetting van Neuchatel door eene aanzienlijke legermagt; en er valt geenszins aan te twijfelen, dat die conclusie zal worden aangenomen door den landdag. Van hoeveel gewigt de gevolgen, daaruit voortspruitendende, kunnen worden, zal geen nader betoog behoeven, daar in dat geval de groote mogendheden een voorwendsel zullen vinden, tot interventie, waartoe de spoedige onderwerping van het Afzonderlijke Verbond hun de gelegenheid had onthomen. Omtrent die interventie worden heden zeer interessante bijzonderheden medegedeeld, uit welke hoofdzakelijk blijkt, dat Engeland slechts aan eene vriendschappelijke bemiddeling wil deelnemen, maar dat wanneer eene gewapende tusschenkomst noodig zijn mogt, het weigeren zal daartoe mede te werken, alhoewel het er zich niet tegen verzetten zal. Als eerste gevolg van de ontworpen bemiddeling, heeft, naar men zegt, de Heer *Bois le Comte* het bevel gekregen, om naar Bern terug te keeren. Heden althans werd dit gerucht alhier verspreid, ofschoon zulks lijnregt strijden zou met een berigt van de *Gazette de France*, waarbij gemeld wordt, dat die gezant bepaald teruggeroepen geworden is. Wanneer de Heer *Bois le Comte* inderdaad naar Bern terugkeerde, zou zulks op nieuw eene tegenstrijdigheid van het Fransche kabinet zijn, dat eenige dagen geleden verklaarde, het besturend kanton niet meer als den vertegenwoordiger van het eedgenootschap te kunnen beschouwen. Wenschelijk is het intusschen allezins, dat de zending van lord *Stratford Canning* gelukken moge, en dat zal geschieden, wanneer Zwitserland inderdaad vastberadene, kloeke, verstandige en gematigde mannen bezit. Lord *Stratford* verlaat ten dien einde reeds heden avond deze stad. Hij zal te Bern den noodigen tijd verblijven, om zijne zending te doen welslagen, en terugkeerende, over Hanover, Berlijn en Weenen naar Konstantinopel vertrekken, alwaar hem het Turksch-Grieksch geschil wacht.

De nota van den Pruisischen gezant aan den landdag is, na eene korte inleiding, van den volgenden inhoud: »De Koning, mijn meester, heeft in zijne hoedanigheid als souverein vorst van Neuchatel, toegestaan en bevestigd het besluit om eene strikte onzijdigheid in den uitgebarsten burger-oorlog te bewaren, dat genomen is door de staatkundige ligchamen des lands, krachtens de constitutie en de wetten bestaande.

»Bezield van de begeerte, om door zijne bescherming niet alleen dat gedeelte van Zwitserland te beveiligen, maar ook aan het geheele eedgenootschap algeheele hulp en bescherming willende verleenen, ten einde het voor de rampen des oorlogs te behoeden, heeft Z. M. aan zijne hooge bondgenoten de stad Neuchatel voorgesteld als punt van vereeniging, ten einde daar bemiddelende onderhandelingen te openen, in de vaste overtuiging, dat al de kantonele gouvernementen en de bevelhebbers der troepen, strengelijk de onzijdigheid van den souvereinen staat van Neuchatel zullen eerbiedigen.

»Terwijl ik deze mededeeling ter uwer kennis breng, moet ik daarbij de verklaring voegen, dat Z. M. de Koning elke schending dezer onzijdigheid zoude moeten aanmerken, als eene vredebreuk en eene daad van vijandelijkheid, jegens Z. M. gepleegd.''

Te gelijkertijd (zoo wil men weten) zou de generaal *v. Radowitz* belast zijn, om ingeval van eene gewapende tusschenkomst, 20,000 man Pruisische troepen ter beschikking te stellen van Oostenrijk, die, te gelijk met de Oostenrijksche en Fransche troepen, Zwitserland zouden binnenrukken.

Terwijl nu volgens al het hier boven gemelde schijnt te blijken, dat de landdag, als het ware, door de bezetting ven Neuchatel, eene uitdaging rigten wil aan de groote mogendheden, leest men daarentegen in de *Gazette Federale* van den 28sten, dat de generaal *Dufour* besloten heeft de geheele reserve uit de dienst te ontslaan, aangezien hij den oorlog thans als geeindigd beschouwt. Wordt deze tijding bevestigd, dan zou zij al het vroeger gemelde geheel omverwerpen.

Omtrent het tooneel des oorlogs hebben wij slechts weinig te zeggen. De tijding ook van de onderwerping van Wallis, het laatste kanton tot het Afzonderlijk Verbond behoorende, is thans officieel ontvangen, zoodat het Afzonderlijk Verbond thans als *geheel ontbonden* beschouwd kan worden. Ware nu slechts het geschil met Neuchatel vereffend, de bloedige bladzijde in de geschiedenis van Zwitserland van dit jaar zou gesloten zijn.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 2 *December*. Bij besluit van 28 November, heeft Z. M. benoemd, bij het departement van binnenlandsche zaken, tot referendarissen: *B. Wolfson* en *J. C. Eyssell*, thans commiesen; tot commies jhr. mr. *H. T.* baron *van Zuijlen van Nijevelt*, thans adjunct-commies.

— Bij koninklijke besluiten zijn, op deszelfs verzoek, onder toekenning van pensioen, eervol ontslag verleend uit het corps zee-officieren aan den kapitein ter zee *J. W. Moll* en aan den kaptitein luit. ter zee *G. J. Bouricius*; zijnde tevens aan eerstgemelde de titulaire rang van schout-bij-nacht, en aan laatstgemelde die van kapitein ter zee toegekend, onder vergunning om de activiteits-uniform der zee-officieren te mogen blijven dragen.

— Bij besluit van 10 November, heeft Z. M. benoemd: bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officieren van gezondheid 2de klasse; de officieren van gezondheid 3de klasse: *J. H. van den Broeck*, *J. van Breda Kolff*, *J. A. Fles*, *A. F. Bauduin*, *J. J. Woltersom*, *A. M. Verhoef*, *P. J. van der Grijp*, *C. D. H. Visscher*, *J. J. P. Rijnders*, *A. P. Kleijnenberg*, *H. G. Caudri* en *W. C. H. van der Harten*; — tot officieren van gezondheid 3de kl., de kweekelingen der 1ste kl. bij 's Rijks kweekschool van militaire geneeskundigen: *A. L. Verspijck*, *G. Abendrooth*, *W. F. H. Westeneng*, *J. J. van Minden*, *A. W. J. Zubli* en *C. Müller*; — de kweekelingen der 2de kl bij 's Rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen: *J. J. Bullinger*, *D. Buijse* en *F. Schaly*.

AMSTERDAM, *den* 2 *December*. Met 1 Januarij 1848 zullen in onze Postroutes groote veranderingen plaats hebben. Van de Kamers van Koophandel in de onderscheidene provincien zijn door het Ministerie deswege inlichtingen ingewonnen, en men mag verwachten dat zij, als met de gebreken het naast bekend, deze in het belang van den handel onbewimpeld zullen hebben aangewezen, zoo als b. v. in de route tusschen Amsterdam en Groningen, een afstand van ruim 40 uren, welke door den post in 31½ uur afgelegd wordt, terwijl de diligence *Concordia* dienzelfden afstand in 22 uren aflegt; met de provincie Vriesland is het niet beter. De postdiensten tusschen Overijssel en Drenthe kunnen vele verbeteringen ondergaan; vele voorname diensten worden nog met voetboden afgedaan. Het is in het algemeen te wenschen, dat uit deze verandering verbetering geboren worde en dat men met verkorte routes, en spoediger uitgifte der brieven, vooral eene betere verhouding en dus hier en daar ten minste vermindering in het porto verkrijgen moge.

Van den 3*den*. Op eene gisteren alhier in het Odéon gehoudene algemeene vergadering van Aandeelhouders in de Overijsselsche spoorweg-maatschappij, is aangenomen het volgende door den heer mr. *Asser*, gedane voorstel:

Eerste Gedeelte: De algemeene vergadering van Deelhebbers, gehoord het rapport van den raad van administratie, waaruit gebleken is, dat ten gevolge van de door het hooge bestuur veroorzaakte vertragingen, nog geen begin met de werken van den Overijsselschen spoorweg is gemaakt, verklaart, dat, vermits bij art. 8 der acte van concessie uitdrukkelijk is bepaald, dat die concessie van zelve zal zijn vervallen, indien de werken bij het einde van het derde jaar niet tot de helft mogten zijn gevorderd, en vermits dit derde jaar alreeds op 12 April 1848 zal zijn verstreken, en er alzoo nu alreeds de volkomene zekerheid is verkregen, dat op dat tijdstip deze maatschappij van regtswege zal zijn geeindigd, er eene commissie zal worden benoemd, ten einde de maatregelen te beramen, die door dezen stand van zaken worden vereischt, en zich deswege zoo veel mogelijk, met den raad te verstaan.

Tweede Gedeelte: Dat er ten gevolge van het zoo even genomen besluit en op de daarbij aangevoerde gronden geene termen zijn, om eene nadere Vergadering bijeen te roepen, ten einde over de ontbinding der Maatschappij te raadplegen en te beslissen, maar dat deze Vergadering zal zijn en blijven geadjourneerd tot den 26 Januarij 1848, des middags ten 12 ure, in het Odéon alhier, ten einde alsdan het rapport van de straks benoemde Commissie aan te hooren.

Dat alsnu de Vergadering hebbende uitgesproken de door haar verkregene zekerheid, dat op den 12 April 1848 de Maatschappij van regtswege zal zijn geeindigd, elke verdere uitgave van welken aard ook, tot voorbereiding of daarstelling der geconcessioneerde werken strekkende, zoude zijn eene nuttelooze en onverantwoordelijke verspilling van de aan de deelhebbers toebehoorende gelden, gelijk elke vraag of elke aanvaarding van eene verlenging, wijziging of verandering der Concessie tegen den uitgesproken wil van deze Vergadering, zoude zijn willekeurig, nietig en onwettig, en komen voor rekening en ten laste van hen, die zich zoodanige aanvrage of aanvaarding hadden veroorloofd.

Worden voorgesteld als leden der commissie: de Heeren Mr. *A. C. Cosman*, *H. Westendorp* en *M. Lehren*.

SNEEK, *den* 8 *December*. In de laatst voorgaande week, zijn acht stuks runderen gestorven van de stal van den landbouwer *Sander Bruinswold*, in het naburig dorp Jutrijp, en wel, naar wij vernemen, aan eene ziekte, welke de landlieden, in dezen omtrek, met den naam van *venijn* bestempelen, waarschijnlijk daarom, dewijl de ondervinding geleerd heeft, dat de sappen van het dier, hetwelk aan deze ziekte lijdt, eene vergiftige hoedanigheid aannemen. Immers er zijn voorbeelden, dat lieden, die zulke gestorvene runderen vilden, en zich bij dezen arbeid met het mes, dat zij daartoe gebruikten, onvoorzigtig in hand of vingers sneden, zoodat het eene opene wond veroorzaakte, na weinig tijdsverloop eene opzwelling van hand en arm ondervonden hebben, die uiterst moeijelijk te genezen en voor enkelen zelfs doodelijk was. Deze ziekte is niet algemeen, maar bepaalt zich bij sommige streken dezer provincie, en daar nog wel slechts bij sommige landen, waarop het rund graast, of waarvan het hooi door hetzelve gebruikt wordt. Wij zijn niet zaakkundig genoeg te beslissen, hoe de daarop groeijende planten voor het dier schadelijk worden; zeker is het echter, dat langdurige droogte deze schadelijkheid zeer bevordert.

LEEUWARDEN, *den* 6 *December*. De 55ste verjaring van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, is heden in deze Stad gevierd geworden; reeds in den vroegen morgen verkondigde het Muzijk van het garnizoen, zoo voor de woningen van den heere Staatsraad, Gouverneur, als van den heer Burgemeester dezer stad, dezen heuchelijken dag aan; te gelijker tijd werden de vlaggen van de publieke gebouwen en vele particuliere huizen uitgestoken, en gedurende den ganschen dag werd het gelui der klokken, door het bespelen van het carillon afgewisseld. Op den middag was eene groote parade van het garnizoen en de schutterij voorbereid, welke door het ongunstig en regenachtig weder, geen plaats heeft kunnen hebben. Ten 1 ure had in de Kazerne *Prins Frederik*, in de met veel smaak versierde Schermzaal, een groot assaut d'armes plaats; onder afwisseling van de muzijk en van de zang van eenige manschappen van het garnizoen, gaven velen derzelve proeven van gymnastische oefeningen. Wijders werd dezen dag door het afsteken van Vuurwerken, op verschillende plaatsen, besloten.

— Door het departement van binnenlandsche zaken zijn aan de kamers van koophandel en fabrijken medegedeeld:

1°. Eene missive van den minister-resident te Mannheim van 25 October jl., houdende berigten betrekkelijk den handel aldaar;

2°. Eene missive van den consul-generaal te Rio-Janeiro van den 1 September jl., ten geleide van een exemplaar van het in Brazilie uitgevaardigde nieuwe tarief van consulaat-regten;

3°. Eene extract-missive van het gezantschap te Londen, meldende dat de stad en haven van Portugal in Nieuw Zuid-Wales tot eene vrijhaven is verklaard.

4°. Eene missive van den minister-resident te Kopenhagen van den 16 October jl., geleidende een exemplaar der tusschen Denemarken en Hanover geslotene overeenkomst omtrent de stoomboot tusschen Altona en Harburg.

— Uit Zierikzee wordt het volgende gemeld:

»Naar men verneemt, is in de op 25 November alhier gehoudene bijeenkomst van de leden der maatschappij tot bevordering van landbouw en veeteelt in deze afdeeling, op voorstel van den heer mr. *A. Moens van Bloois*, besloten, om tot verbetering van het lot der arbeiders, voor de gemeenten ten platten lande, in de eilanden Schouwen en Duiveland, eene spaarkas op te rigten, met het doel om daarin door de arbeiders, uit hunne verdiensten gedurende het zomersaizoen, wekelijksche inlagen te doen inbrengen, en hun die des winters, met eene premie verhoogd, terug te geven, en welke spaarkas zoodanig zal zijn ingerigt, dat daaruit in het vervolg, aan de deelnemers, tijdens ziekte, en bij hulpbehoevendheid in den ouderdom, eenige ondersteuning zal kunnen worden verstrekt, en is tevens bepaald, dat uit de kas der afdeeling jaarlijks eene som zal worden bestemd, om daarmede, als ook uit het bedrag van daartoe te bekomen giften in iedere gemeente, de bovengemelde inlagen der deelnemers door eene percentsgewijze premie te verhoogen; terwijl er in diezelfde bijeenkomst eene commissie benoemd is, om een reglement voor die spaarkas te ontwerpen, welke men zich voorstelt in het voorjaar van het jaar 1848 in werking te brengen."

HARLINGEN, den 5 December 1847.

Ter vervulling der vacature bij de Evang. Luth. Gemeente alhier, ontstaan door het vertrek van Ds. *W. F. Barbiers* naar Gouda, is heden met eenparige stemmen tot herder en leeraar beroepen, de Proponent, *Johannes Hendricus Brandes*, thans dienst doende te Workum. — Op het drietal waren geplaatst de Proponenten: *J. B. Roll*, *J. D. Siegmund* en *J. H. Brandes*.

MENGELWERK.

FRIESLAND IN 1672.

Fragment.

Nederland, dat onlangs de magtigste Koningen had getrotseerd, scheen het nu van zijnen roemloozen ondergang nabij. Frankrijk overviel het te land; Groot-Brittanje ter zee; Keulen en Munster besprong het aan de Zuid-Oostzijde, om allen bijstand der Duitsche Vorsten af te snijden. LODEWIJK XIV stak over den Rijn; de vestingen van den Staat werden vermeesterd zonder slag of stoot; binnen vier weken waren Utrecht, Gelderland, Overijssel, Drenthe en een deel der Ommelanden overheerd; Woerden en Naarden bemagtigd, ja zelfs Hollands Hoofdzetel werd bedreigd. De Staten dier Provincie beraadslaagden wat te doen, en wie zou het gelooven? Onderwerping aan Frankrijk op genade of ongenade, was het eerste resultaat der overwegingen. Men stond gereed den laatsten ademtogt der zelfstandigheid uit te blazen. Men bedacht niet, dat hoe groot de binnenlandsche rampen waren, er geen grooter onheil ter wereld bestaat, dan het prijs geven van het Volksbestaan aan den Vreemdeling. Eene geringe moedelooze meerderheid dreef door, wat de kloekmoedige minderheid, waaronder ook Friesland, voor lafhartig en eerloos landverraad hield. Terwijl gene zich nog eene verzachtende toekomst voorspiegelden, kende deze te wel de tuchteloze geeselroe der vreemde overheersching.

Maar Friesland was ook in die benaauwde dagen in zich zelven niet onverdeeld. Ongelukkige twisten over het regt tot verschijning op den Landsdag, die door partijdigheid en driftig onverstand werden aangevuurd, hadden velen bezig gehouden, die beter gedaan hadden zich het welzijn van het land en de voorziening in den algemeenen nood aan te trekken. Maar gelukkig weder waren er tegen hen over mannen, die onwankelbaar vast stonden aan het roer van Staat, die den sterken arm boden ter wering van het gevaar, en onder dezen was de Generaal HANS WILLEM VAN AYLVA.

Reeds in bloeimaand waren er Gedeputeerden naar Holland gezonden, om hulp door geld en troepen te vragen. Tot de werving van waardgelders was besloten; andere veiligheids-maatregelen werden voorgesteld, doch dit alles was zonder gunstige gevolgen gebleven. De Doopsgezinden in dit gewest kwamen den finantielen nood te gemoet, door het opschot van vier tonnen gouds, waarvoor zij vrijheid van godsdienst en van de gewapende dienst bedongen. De derde man was opgeroepen en velen schaarden zich vrijwillig onder de reijen der verdedigers.

In Zomermaand waren de Staten buitengewoon ten Landsdage opgeroepen. Deze namen het kloek besluit om bij aannadering van den vijand alles te doen innunderen, PAULUS VAN GHEMMENICH, de waardige Gecommitteerde voor Friesland ter Generaliteit, werd met andere Leden door de Staten-Generaal tot Gezant naar Engeland benoemd. Hij verzocht van zijne Provincie en verkreeg daartoe verlof, terwijl men Hollandsche Staatsleden naar Frankrijk wilde afvaardigen. Maar nu kwam het water aan de lippen en der Friezen lot hing aan een zijden koord!

Het was te middernacht van den 14 op 15 Junij 1672 dat aan den Voorziter der Gedeputeerde Staten ERNST SICCO VAN AIJLVA, Grietman van Leeuwarderadeel, door eenen renbode een brief werd overhandigd, het noodlottig berigt bevattende dat de Provincie Overijssel zich aan de Keulschen en Munsterschen had overgegeven. Die brief was van zijnen Neef den Luitenant Generaal HANS WILLEM VAN AIJVA en den Kolonel VAN HAREN. De koerier wachtte op de bevelen der Gedeputeerden. De President, een kundig man, die reeds in vele onlusten als een bezadigd Regent zich had onderscheiden en later in eene belangrijke Staats-Commissie tot Raadsman diende, riep het Collegie bijeen. Des nachts te een ure werd die belangrijke vergadering geopend, om te beslissen wat in deze hagchelijke oogenblikken aan te vangen. Met AIJVA bevonden zich in de Raadzaal GEORG WILCO VAN SCHWARTZENBERG, Zoon van den vermaarden JOHAN ONUPHRIUS, en scheen niet zoo hoog als deze in bekwaamheden verheven, was hij echter een nuttig Staatslid in dit gewest, vooral in de zorg voor Zeeweringen en Waterwerken; — UPCO VAN BURMANIA, Grietman van Wonseradeel, die vroeger in de krijgsdienst had uitgemunt; — DUCO VAN HEEMSTRA, de Schoonvader van den Ambassadeur VAN HAREN, een schrander man, SIJBRANDT VAN OSINGA en SJOERD POTTER.

Voorloopig werd besloten den Luitenant Generaal te bevelen met zijne troepen zich herwaarts te begeven, naar zulks het meest ten beste kon geschieden en achter hem alle passages af te werpen en te ruineren.

Intusschen had men 's Hofs Presiderend Raad en den eersten Burgemeester der stad verzocht zich onverwijld ter vergadering te begeven, die hieraan oogenblikkelijk voldeden. ALLARD PIETER VAN JONGESTAL, President van het Hof, die in verschillende onderhandelingen ten dienste der Republiek was gebezigd; die in 1658 het belangrijk gezantschap naar Engeland, toen onder het bestuur van den Protector CROMWELL, bekleedde, en van wiens verstand, oordeel en braafheid de Ambassadeur VAN HAREN in eenen brief aan de Prinses ALBERTIN AGNES zoo loffelijk getuigt, — deze ontving in bedaarden moede het verontrustend berigt. Dadelijk liet hij al de Raden van het Hof oproepen, om in de zwaarwigtige deliberatien te deelen. Toen verscheen ook de Burgemeester HIERONIJMUS DE BLAU, wien men de belangen der burgerij en de zorg voor de wapening aanbeval. Weldra volgden de Leden van het Hof en met gemeen overleg werd nog onderanderen bepaald, dat de Raadheer ADIUS met den Procureur Generaal KANN, zich naar Holland zouden begeven, om met den ernstigsten aandrang den bijstand van Krijgsvolk te vragen. — Verschillende maatregelen werden tot behoud genomen en ook reeds in den vroegen morgen ten uitvoer gelegd.

Ofschoon in de geschrevene Staatsbesluiten en gehouden Notulen daarvan geene melding wordt gemaakt, is het elders beschreven, dat ook de Predikanten van Leeuwarden in de vergadering zijn verschenen, dat hun moedig gedrag en ernstige aanbeveling bijval gevonden had, om veeleer, was het nood, goed en bloed voor het Vaderland, de godsdienst en de vrijheid op te offeren, dan zich over te geven, en dus eer en bezittingen op het spel te zetten. Veel zou dit hebben bijgedragen tot versterking van den minder moedige, en tot bevestiging der advijsen van den vast beradene.

Het moet een indrukwekkend gezigt zijn geweest die raadzaal, waarin een aantal mannen, kloek van verstand en oordeel, wijs door ondervinding, en gelouterd door de zorgen en rampen van het leven waren gezeteld; die in het stille nachtelijke uur, met plegtigen ernst overwogen, hoe den nood te keeren en land en volk, have, goed en bloed voor den ondergang te behouden, terwijl van buiten de woelende tijdgeest, als een wrekende Nemesis in de duisternis rondwaarde, dorstende naar vernieling. Niet alleen dezen nacht, maar den volgenden dag en nog vele dagen waren de Gedeputeerden bijeen, en hadden van 's Lands Staten de magtiging erlangd om met overleg van 's Hofs Raden alles te doen, wat ten beste kon geschieden, en nu werd dan ook tot alle middelen van tegenweer en verdediging, zelfs tot algeheele innundatie besloten. ONNO SIRTEMA VAN GROVESTINS, DANIEL DE BLOCQ VAN SCHELTINGA, SIJBRANT OSINGA en de Raadsheer GERLACH DOIJS werden tot Gecommitteerden te velde benoemd.

Twee dagen na die nachtvergadering vertrok uit vrijen wil en op eigen kosten de moedige Predikant VAN DER WAETEN, — de Raadsman des Stadhouders HENDRIK CASIMIR en de beslechter van den twist tusschen dezen en WILLEM III, later vermaard Hoogleeraar aan Frieslands Hooge School, met zijnen ambtgenoot VOMELIUS naar het leger van den Generaal AYLVA. Zij spraken den soldaten en burgeren moed in en spoorden hen aan tot volharding in den strijd, onder het afbidden van Gods zegen over hunne bedrijven. Welk aandeel deze waardige mannen aan het welgelukken der krijgsondernemingen hebben gehad melden ons de retroacta niet, maar de geschiedenis bevestigt op meerdere plaatsen den uitroep van den Bisschop van Munster, toen hij der Friezen dapperen tegenstand vernam: »*der Teufel hole die Pfaffen*! doelende op de Predikanten."

Nadat Deventer, door hevige partijschap tusschen de burgerij en regering, door den twist der bevelhebbers onderling alle kracht tot zelfverdediging verspillende, zich lafhartig den vijand in de armen wierp, zoodat de brave burgervader BOEKHOLT, die alles gedaan, alles gewaagd had, wat hij kon, uitriep: »Het bloed onzer Voorvaderen roept om wraak tot God over die heilloze daad!" volgden ook weldra de andere steden in Overijssel en Drenthe. In de Ommeschans stond het krijgsvolk op tegen hunne hoofden en namen de vlugt; Koevorden gaf zich na flaauwen tegenstand over. AIJLVA was met de weinige troepen onder zijne bevelen voor de overstrooming des vijands uit Overijssel afgezakt en beschermde manmoedig, ondersteund door een aantal Friesche burgers, die van alle zijden toesnelden, waaronder alleen van Leeuwarden duizend man, de grenzen van Friesland nabij Wolvega en de Blesse. Doch niet alleen te dezer plaatse, maar overal, waar den vijand afbreuk kon worden gedaan, want het geheele land lag aan 't zuidoosten open, was hij aanwezig. Met 1200 soldaten en burgers deed hij een aanslag op de Kuinder, waar des Bisschops troepen veel buit te zamen bragten. Vele vijanden werden neêrgeschoten en de plaats ware vermeesterd geworden, indien niet een ontzet van 2000 man uit Zwol en Kampen den terugtogt der Friezen had veroorzaakt. Men roemt ook hier de bekwaamheid des Veldheers, die even als den Generaal COEHOORN met weinig volksverlies veel wist uit te voeren, want terwijl de vijand 200 dooden telde had AIJLVA slechts dertig dooden of gekwetsten. Onder de verschillende krijgsgevallen vermeldt ons de historie, dat AIJLVA, destijds gecampeerd bij eene brug nabij de Friesche grenzen, een Fransch Markies, die al zwetsende daarop kwam aanrijden, als zoude hij in eenen sprong gansch Friesland veroveren, in edele verontwaardiging ontstoken, op dien snoever toereed, en hem met een pistool uit den zadel ligtte.

In den nacht tusschen den 8 en 9 September vielen de Bisschoppelijke troepen tot driemalen toe op de Schans van het Heerenveen aan, doch werden telkens door de kleinere bezetting afgeslagen. Na vele vruchtelooze aanvallen op ons Gewest, die telkens door het beleid van AIJLVA en den moed der zijnen waren afgewend, werd Friesland ontzet, want er was besloten Groningen te belegeren, waarvan ons de roemrijke tegenstand bekend is. Het behoud van Friesland was dus in dit noodlottig en gewigtig tijdstip voornamelijk aan AIJLVA te danken.

In het volgende jaar echter scheen het weder op Friesland gemunt, maar AIJLVA, nu gerugsteund door Graaf JOHAN MAURITS, tastte de Munsterschen herhaalde malen aan en sloeg hen telkens terug. En nog gaven dezen geen kamp, maar hun toeleg was om Heerenveen te overweldigen, werwaarts zij met eene aanzienlijke magt optrokken. Hier werden zij echter zoo heftig ontvangen, dat eene plotselijke terugtogt noodzakelijk werd. De benden hadden niets uitgerigt en wilden toch eenige voldoening hebben, door de magtelooze landlieden te mishandelen en uit te plunderen. In het laatst van Herfstmaand waren de vijandelijke troepen uit de Provincie verdwenen.

v. L.

VERGADERING van het *FRIESCH GENOOTSCHAP*, op Donderdag den 9 December 1847, des avonds ten 7 ure.

Na bekomene toestemming van het Edel Achtb. Bestuur der stad Leeuwarden, zal op aanstaanden Woensdag den 8 December 1847, het Jaarlijksch WINTER-COLLECT, ten behoeve der Israëlitische Armen plaats hebben.

De weldadigheid der Ingezetenen dezer Stad jegens de Armen, hetwelk ten allen tijde bij dusdanige gelegenheden ten duidelijksten is gebleken, stelt Armbestuurders in het vertrouwen, dat zij nu weder bij dit Collect door ruime bijdragen in staat mogen worden gesteld, om in de menigvuldige benoodigdheden van het toenemend getal behoeftigen, te kunnen voorzien.

Leeuwarden, *Het Arm-Bestuur der Israel. Gemeente alhier*,
den 2 December 1847. J. B. DRIELSMA, *President*.

*** Getrouwd:
Dockum, A. SCHAAFSMA, en
den 2 December 1847. G. KRAMER.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd te Weidum, den 2 December 1847:
M. T. TJEPKEMA, en
S. J. VAN BEEMEN.

*** Mijne geliefde Echtgenoot H. ANDREÆ, verloste heden voorspoedig van eenen ZOON.
Leeuwarden den 27 November 1847. A. GRATAMA.

*** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER A. TEN BRINK, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 27 November 1847. J. L. BAKKER.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoot D. S. VISSER.
Lemmer, den 27 November 1847. C. P. BAKKER.

*** Heden beviel van een' ZOON A. W. RINZEMA, geliefde Echtgenoot van
Hemrik, den 28 November 1847. A. J. VAN DER SLUIS.

*** Mijne geliefde Echtgenoot ALIDA PLANTINUS, beviel heden morgen voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
Ureterp den 29 November 1847. R. J. TAEKEMA.
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden beviel zeer voorspoedig van ons zestiende Kind, het achtste in leven, zijnde een' welgeschapen Zoon, Vrouwe I. SIMONS, geliefde Echtgenoote van
Den huize Klinckema, te Zuidhorn, den 30 November 1847. J. HORA BUMA.
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden morgen ten 9 ure, overleed, tot mijne innige droefheid mijne geliefde Echtgenoot MAAIKE SIJTZES OSINGA, in den ouderdom van 35 jaren, nadat zij voor weinige uren bevallen was van eene welgeschapene DOCHTER, welke zij mij, benevens nog zeven Kinderen uit eene gelukkige echtvereeniging van 15 jaren en 6 maanden nalaat.

Allen, die haar gekend hebben zullen mijn en mijner Kinderen verlies beseffen; doch de hoop op eene zalige standverwisseling van de overledene doet mij in den wil des Almagtigen berusten.

Midlum den 18 November 1847. J. M. AUKEMA.

⁎ Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot IETJE BROERS BAKKER, in den ouderdom van bijna 24 jaren, waarvan ik 3½ jaar met haar mogt vereenigd zijn.

Hartwerd, den 20 November 1847. S. S. IJPMA.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

⁎ Het heeft den Alwijzen God behaagd, heden middag van mijne zijde weg te rukken mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, TJITSKE SJOERDS RUSTICUS, in den bloeijenden leeftijd van ruim zeven en dertig jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna negentien en een half jaar, mij nalatende acht kinderen waarvan de meesten nog te jong om het gemis te beseffen van hunne zoo liefderijke en zorgdragende Moeder; diep bedroefd, doch ons vertroostende in het kalme van haar verscheiden, en dat zij in zaliger gewesten mag zijn overgegaan, geef ik door deze van dit zoo treffend verlies kennis aan Vrienden en Bekenden.

Cubaard, den 21 November 1847. S. T. IJPMA.

⁎ Na een langdurig lijden trof mij heden morgen circa vijf ure de gevoeligste slag mijns levens, door het afsterven mijner dierbare Echtgenoote en mijner twee Kinderen zorgdragende Moeder HELENA MARIA RINKES, na voorzien te zijn der H. H. Sacramenten der H. Kerk, in den ouderdom van ruim 42 jaren, na eene genoegelijke echtvereeniging van 19½ jaar.

Bolsward, den 24 November 1847. J. DE BOER.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

⁎ Heden morgen, bezweek, onder hevige koortsen, onze beminde Moeder ARRENDTJE JANS BANGMA, Wed. WILLEM H. LEEMAN, in den ouderdom van 57 jaren. Treffend is voor ons dit verlies, daar wij nu in den tijd van ruim een jaar, onze zorgdragende Ouders door den dood hebben verloren.

Achlum, den 24 November 1847. HEERKE W. LEEMAN, *uit aller naam.*

⁎ Tot onze en onzer Dochters en Behuwddochter bittere droefheid, overleed op den 24 dezer maand, onze oudste Zoon JAN, in den ouderdom van ruim 33 jaren en op heden onze jongste Zoon WILLEM, oud ruim 31 jaren, beiden aan de gevolgen van teering en daarbij komende hevige keel-ontsteking, zoodat in een half jaar tijds, alle drie onze Zoonen ons door den dood zijn ontnomen.

Berlikum, den 26 November 1847. F. W. FOKKENS. A. FOKKENS, geb. BEEKMANS.
Familie, Vrienden en Bekenden, gelieven deze algemeene, als bijzondere kennisgeving aan te nemen.
De Affaires zullen op denzelfden voet worden gecontinueerd.

⁎ Ons jongst Dochtertje PIETERTJE, oud ruim 9 maanden, nam God heden tot zich.

Sneek, den 28 November 1847. R. H. VAN DER WEIJ. E. P. COOL.

⁎ Heden overleed tot onze innige droefheid, ons geliefd eenigst Kind JOHANNES, ruim tien maanden oud.

Leeuwarden, den 29 November 1847. D. HABBEMA. M. E. HABBEMA, geb. CHRIST.

⁎ Na een onbeschrijfelijk hevig lijden van vijf uren, veroorzaakt door een allergeweldigst krampkolijk, overleed heden tot diepe droefheid van mij, en onze wederzijdsche Ouders, mijne geliefde Echtgenoot UILKJEN HARMENS POPPES, in den jeugdigen leeftijd van 25 jaren, en na eene genoegelijke echtvereeniging van 18 maanden.

Sneek den 29 November 1847. P. SCHUIL Pz.

⁎ Heden namiddag overleed onze geliefde Vader GERKE GERBENZON, in leven Zaakwaarnemer alhier, in den ouderdom van ruim 64 jaren.

Leeuwarden, den 1 December 1847. S. GERBENZON. A. M. GERBENZON.

⁎ Na een langdurig lijden overleed heden mijn geliefde Echtgenoot de WelEdele Heer G. I. LONCQ, oud ontvanger der stad, den ouderdom van ruim vijftig jaren bereikt hebbende.

Harlingen, den 1 December 1847. P. I. VAN ASSEN, Wed. G. J. LONCQ.
Eenige kennisgeving aan Naastbestaanden en Vrienden.

⁎ Heden morgen overleed onze waarde Moeder HISKE ABEDIAS NOORDBEEK, Wed. B. R. BURINGA, in den ouderdom van bijna negen en zeventig jaren.

Bozum, den 1 December 1847. T. B. BURINGA.

LEEUWARDEN, den 2 December 1847. Heden overleed tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, in den ouderdom van ruim 69 jaren, mijn Echtgenoot OEBELE RINKES NOLLEDES, in leven Olieslager alhier.

J. M. BOEKENHOVEN, Wed. O. R. NOLLEDES.
Eenige kennisgeving.

⁎ Heden avond werden wij op het alleronverwachtst in diepen rouw gedompeld, daar het den almagtigen God behaagde, onze zeer geliefde Moeder en Behuwdmoeder WIJKE CROES, Wed. JAN HORJUS, in den ouderdom van ruim 62 jaren van onze zijde weg te nemen. Zwaar valt ons dit verlies, maar wij hopen te berusten in den wil van Hem wiens doen enkel *liefde* is.

Harlingen, den 3 December 1847. J. HORJUS, *uit aller naam.*

⁎ Heden nacht overleed zacht en kalm, mijn waarde Echtgenoot REIN DOUWES VAN DER ZEE, in leven Assessor van de grietenij het Bildt en Landbouwer alhier, in den ouderdom van 54 jaren, waarvan wij 30 in eenen gelukkigen echt vereenigd waren; mij nalatende vijf Kinderen. Eene hevige borstontsteking maakte een einde aan zijn nuttig en werkzaam leven. Wij betreuren in hem eenen liefdevollen en zorgdragenden Man en Vader en velen met ons eenen getrouwen Vriend.

St. Anna-Parochie, den 5 December 1847. RENSKE J. KUIKEN, Wed. R. D. VAN DER ZEE. *Mede namens mijne Zoons.*

Opgave van den Prijs en de aanvoer van *BOTER*, den 3 December 1847, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJS.	AANVOER.
BOTER, *f* 44,00.	378/4 287/8 107/16.

BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw:*
LEEUWARDEN, den 3 December 1847, *f* 44,00.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 4 December 1847.

NEDERLAND.					Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	55	55¾	55½	
Dito dito ..	3 »	66½	67	66⅝	
Dito dito ...	4 »	85	85¾	85⅝	
Amort.-Synd.	3½ »	84¾	85¼	85	
Handel-Maats.	4½ »	162¾	164¼	163⅛	
O. I. Leening	4 »				
BELGIE.					
bij Banc. Belg.	2½ pCt.				
SPANJE.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	14½	15	14⅜	
» » v. 510 £	5 »	14¼	14¾	14 5/16	
Dito onbep. Stuk.	5 »	13½	14		
»	3 »				
dito Binnenl. à 6/m	3 »	24¼	24¾	24⅜	
Ardoin Coupon		11	11½		

PORTUGAL.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.			
Dito dito	4 »	23½	23¾	23⅝
RUSLAND.				
Ob. bij *H.* 1789/1816	5 pCt.	104¾	105¼	105
dito dito 1828/1829	5 »	104	104¼	104⅛
Dito bij dito ..	4 »	87	87¼	87⅛
Dito bij *Stiegl.*	4 »			
AMERIKA.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.		3¼	3¾	3½
OOSTENRIJK.				
Metaliek	5 pCt.	100	100¼	100⅛
W. R. bij *G. & Co.*	5 »	101¼	101¾	101½
BRAZILIE.				
Leening	5 pCt.	82¾	83¼	83

Darmstadt Loten *f* 27½, 28½, 28; Braz. £ 200, 80½, 81, 80¾; dito 1839 £ 200, 79, ¼, ⅛; Grenada 19, 20.

Binnenlandsche fondsen zijn heden merkelijk terug gegaan; Handelmaatschappij mede ruim 1 pct. lager.

Spaansche fondsen waren iets vaster; Portugal iets flaauwer; 4 pct. Russische zijn met zeer weinig handel, 1½ pct. lager geweest; de overige buitenlandsche meerendeels iets minder vast.

STAAT van de MIDDELPRIJZEN der *Granen* en andere *Objecten*, welke gedurende de tweede helft der maand November 1847, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt:

Tarwe, Witte	*f* 7,75	de	Mudde.	Boter, ...	*f*	1,14	het	pond.
Tarwe, Roode	» 0,00	»	»	Vleesch, Koe	»	0,50	»	»
Rogge	» 6,87½	»	»	Vleesch, Kalfs	»	0,00	»	»
Gerst, Vroege ...	» 0,00	»	»	Vleesch, Schapen.	»	0,44	»	»
Gerst, Late	» 4,37½	»	»	Varkens-vleesch, Versch ..	»	0,60	»	»
Boekweit, ...	» 6,87½	»	»	Varkens-vleesch, Gerookt.	»	0,90	»	»
Haver, ...	» 3,25	»	»	Aardappelen, Vroege ..	»	0,00	de	Mudde.
Witte Boonen	» 0,00	»	»	Aardappelen, Late	»	2,47½	»	»
Erwten, Witte	» 0,00	»	»	Zaad, Kool	»	11,25	»	»
Erwten, Groene ...	» 10,50	»	»	Zaad, Raap	»	0,00	»	»
Erwten, Graauwe ..	» 0,00	»	»	Zaad, Lijn	»	9,50	»	»

Accordeert met het Register der Middelprijzen.
Leeuwarden, den 1 December 1847. *De Burgemeester*, VAN BOELENS.

HET DIJKSBESTUUR *van de zeven Grietenijen en de Stad Sloten c. a.*, zal, op Donderdag den 23 December 1847, der voormiddags ten 10 ure, ten huize van *W. P. van der Meulen*, op het Huis ter Heide onder Legemeer, aanbesteden:

De levering van circa 495 vierk. ellen GRINT, 165 vierk. ellen HARDE WRAK en 190 vierk. ellen KALKKEIZEL, ten dienste van gemelde Contributie voor het jaar 1848.

Het Dijks Bestuur voornoemd,
W. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER.
Ter ordonnantie van hetzelve,
WAUBERT DE PUISEAU, *Secr.*

Verkooping van een Logement, te Woudsend.

DE Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, op Vrijdagen den 10 December 1847, provisioneel, en den 24 daaraanvolgende finaal, telkens des avonds ten 6 ure, in het na te melden Logement, publiek tegen genot van strijk- en verhooggelden, ter verkoop aanbieden:

Eene florissante en gerenommeerde HUIZING en HERBERG, staande aan de publieke Vaart, op het best van het dorp Woudsend, waarin eene reeks van jaren, met het beste succes, het bedrijf van Logement- en Societeithouder is en nog wordt uitgeoefend, bestaande uit 7 à 8 diverse Vertrekken, met BLEEKVELD, POMP en 2 REGENWATERS-BAKKEN, benevens 2 daar achter staande PAKHUIZEN of BERGPLAATSEN, alles bekend ten Kadaster gemeente Woudsend, sectie A, nos. 304, 305 en 306, en zoodanig een en ander bij *T. J. Nolles*, als mede-eigenaar, wordt bezeten en in gebruik is.

Den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.
Zijnde tevens inmiddels UIT DE HAND TE KOOP.

DE Notaris A. W. NAUTA, te IJlst, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. B. HAGA, Procureur te Sneek, na bekomen Regterlijke authorisatie, op Maandagen den 13 December 1847, provisioneel, en den 27 daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds ten 6 ure, ten huize van *W. J. Zeul*, Kastelein te IJlst, publiek, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene prompte en bij uitstek ter nering staande WINKEL-HUIZING en ERVE, staande en gelegen aan de publieke Vaart, op het best van de Stad IJlst, Kadaster sectie A, no. 277; door de Erven *S. T. van der Zee* wordende bewoond en 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.

DE Notaris WAUBERT DE PUISEAU, in de Lemmer, zal, op Zaturdagen den 11 en 18 December 1847, telkens des avonds ten 6 ure, ten huize van den Logementhouder *J. IJ. Adema*, in het Posthuis aldaar, in het openbaar, veilen en verkoopen:

I. Eene hechte, sterke en prompte KOOPMANS HUIZINGE, met AANBEHOOREN, staande aan de Markt op het beste gedeelte van de Lemmer, waarin sedert vele jaren eene Goud- en Zilversmederij is uitgeoefend en nog wordt gedreven, gemerkt W. 2, B. 2, no. 205, sectie A, no. 276; bij den mede-eigenaar *N. Koopsmans de Jong* in gebruik.

II. Eene sedert korte jaren geheel vertimmerde HUIZINGE c. a., staande op de Visschersburen aldaar, W. 2, B. 3 no. 313, (sectie A, no. 354*a*); in gebruik bij de Weduwe *C. Suhr*.

III. Eene ruime HUIZINGE, waarin twee Woningen met BLEEK en ERVE, staande en gelegen in de Schans op de hoek der Armensteeg aldaar, W. 3, B. 4, nos. 357 en 358, (sectie A, nos. 524 en 523*a*); in gebruik bij *B. H. de Boer* en *W. Vlieg*.

IV. Eene WONING, staande vooraan in de Dubbelestraat aldaar, W. 2, B. 3 no. 212, (sectie A, no. 282); bij de Weduwe *J. D. Plug* in gebruik.

V. Eene DITO aldaar, W. 2, B. 3, no. 213, (sectie A, no. 281); bij *H. S. Postma* en anderen in gebruik.

Alles op den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Zaturdag den 18 December 1847, ter plaatse voorschreven, des avonds ten 6 ure veilen en ten 9 ure verkoopen:

Een HEKTJALKSCHIP, genaamd *de Jonge Ane*, vroeger gevaren hebbende in de beurt van de Lemmer op Kampen, met Kajuit, Roef en Rondhouten, groot 43 ton, liggende in de Zijlroede binnen de Lemmer; dadelijk na de toewijzing te aanvaarden.

Zullende de verkoops-voorwaarden acht dagen vóór de veiling bij bovengenoemden Notaris te vernemen zijn.

DE Notaris T. ALMA, te Menaldum, zal, op Dingsdag den 14 December 1847, ten 5 ure na den middag, in het Logement de Posthoorn bij *T. Canter Visscher*, te Dronrijp, provisioneel, en op dan te bepalen tijd, en plaats finaal, presenteren te verkoopen:

1. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, gelegen onder het behoor van Dronrijp, bekend bij het Kadaster gem. Dronrijp, sectie C, no. 394, ter grootte van 3 bunder 8 roede 60 el.
2. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, gelegen aldaar, bekend bij het Kadaster gem. Dronrijp, sectie C, no. 331, ter grootte van 1 bunder 10 roede 30 el.
3. Een stuk uitmuntend GREIDLAND, gelegen aldaar, bekend bij het Kadaster gem. Dronrijp, sectie C, no. 401, ter grootte van 1 bunder 42 roede 30 el.

Alle deze perceelen in huur bij *Pieter D. Kamsma*, tot St. Petri 1853 voor *f* 240 in het jaar, boven de lasten.

MR. G. SCHOT, Notaris te Franeker, zal, op Woensdag den 15 December 1847, des namiddags ten 3 ure, ten huize van *J. J. Posthumus* te Franeker, finaal verkoopen:

Eene in het vorige jaar nieuw gebouwde *HUIZING* en *BAKKERIJ* met *BLEEKVELD* en *ERVE*, staande en gelegen op het beste gedeelte van het dorp Tjummarum, voorzien van beste Graanzolders en Bergplaatsen voor Brandstoffen, en alle noodige Gerijfelijkheden; bij *R. R. la Fleur* in gebruik; na de toewijzing te aanvaarden; waarop voorloopig geboden is *f* 2655.

Alle BAKKERS GEREEDSCHAPPEN zullen bij de aanvaarding kunnen worden overgenomen.

PUBLIEKE VERKOOPING.

DE Notaris J. C. MANN, residerende te Workum, zal, op Vrijdag den 17 December aanstaande, ten huize van den Societeithouder *Anne Hoekstra* te Workum, provisioneel, en op Donderdag den 30 December daaraanvolgende, ten huize van *Steffen Nauta*, Logementhouder aldaar, finaal, telkens des avonds ten zes ure, bij strijk- en verhooggeld presenteren te verkoopen:

Eene uitmuntende, ruime en zeer ter nering staande WINKEL-HUIZINGE, met groot ERF en TUIN cum annexis, op een der beste standen aan de Markt binnen de stad Workum, en aldaar gekwoteerd met wijk D, no. 16, kadastraal geteekend sectie A, no. 55, hebbende over het geheel eene inhoudsgrootte van 7 roede en 40 el; wordende thans door *Johannes de Vries* als huurder bewoond, doch op den 12 Mei 1848 vrij door den kooper te aanvaarden.

DE Notarissen P. H. P. VAN MARLE en J. W. FABIUS, zullen, op Maandag den 27 December 1847, des avonds ten zes ure, ten huize van *Jan Rijneboer*, te Steenwijk, doen inzetten en op nader te bepalen dag, finaal verkoopen:

Een BOEREN ERF, te Steenwijkerwold in de nabijheid van Steenwijk, *het Good* genaamd, bestaande uit: een ruim Woonhuis met Schuur en Stalling voor Vee; voorts WEID- en BOUWLANDEN, groote en beste BOSSCHEN en PLANTAGIEN, benevens eenige HEIDEGRONDEN, te zamen groot twee en zeventig bunder, en welk goed door deszelfs bergachtige ligging fraaije gezigten oplevert en bijzonder voor den aanleg van een Buitenverblijf geschikt is. — Nadere informatien zijn te bekomen bij den Heer KOOP VEURMAN, te Steenwijk en bij bovengenoemde Notarissen te Oldemarkt en Steenwijk.

Finale Publieke Verkooping.

De Notaris G. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, op Woensdag den 15 December a. s., ten huize van *G. J. Velthuis* aldaar, finaal verkoopen:

1. Eene HUIZINGE c. a., aan de Wortelmarkt te Sneek; door de Wed. *J. Widmers* met den dood ontruimd; staande op *f* 1325.
2. Eene DITO, in de Noorderhorne aldaar; door *A. Hofmeijer c. s.* bewoond; waarop geboden is *f* 1407.
3. Eene WINKELHUIZINGE, aan het Schapenplein aldaar; bewoond door *H. de Groot;* beschreven op *f* 1075.
4. Eene HUIZINGE c. a., op den hoek van de Marktstraat aldaar; in gebruik bij *H. Koster;* beschreven op *f* 1021.
5. Eene DITO, achter het vorige; bewoond door *P. Koppen*; staande op *f* 601.
6. Eene DITO, in de Hooghuistersteeg aldaar; in huur bij *P. de Vries c. s.;* waarop geboden is *f* 212.
7. Eene KOOPMANS HUIZINGE, aan het Kleinzand aldaar; vroeger door *H. Kramers Jr.* bewoond; staande op de geringe som van *f* 1898.
8. Een stuk GREIDLAND, onder Lutkewierum, groot 1 bunder 65 roede 34 el 62 palmen; in gebruik bij *H. R. Statema;* waarop geboden is per 36½ roede *f* 295.

Te aanvaarden: de Huizen 12 Mei 1848 en het Land St. Petri 1849, doch de perceelen 1 en 7 bij overeenkomst ook vroeger.

Publieke Verkoop van eene beste Zathe c. a. te Wommels.

De Notaris G. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. H. HIDDINGA, Procureur aldaar, publiek veilen en verkoopen:

Eene beste en vruchtbare ZATHE en LANDEN, met hechte HUIZINGE, SCHUUR, HORNLEGER, PLANTAGIE en WATERMOLEN c. a., de Landen groot naar naam en faam 23 bunder circa 15 roede, allen vruchtbare Greide, bij en aan de Hieminge gelegen, bezwaard met 25 floreen, zuiver belastbaar inkomen *f* 520,40; in gebruik bij *Auke Sjoerds Rusticus c. ux.;* St. Petri en 12 Mei 1848 te aanvaarden. En zulks in 4 perceelen met regt van zamenvoeging.

Wie gading maakt, kome Zaturdag den 18 December a. s. ten huize van *Ulbe Noordenbos*, te Wommels, bij de provisionele toewijzing, en Dingsdag den 4 Januarij 1848, ten huize van *G. de Ruiter*, te Sneek, bij de eindelijke adjudicatie, telkens des namiddags ten 2 ure.

Verkoop van eene Zathe c. a. te Wommels.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. H. HIDDINGA, Procureur aldaar qq., publiek presenteren te verkoopen:

Eene bij uitstek vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE en HORNLEGER c. a. te Wommels, *Klein Stapert* genaamd, groot naar naam en faam 18 bunder ruim 22 roede; de Landen alle uitmuntende Greide en aan elkander gelegen rondom de Huizinge, waarbij een perceel TERP, voorzien van extra beste Aarde, liggende geschikt om te water vervoerd te worden; bezwaard met 14 floreen; zijnde het belastbaar inkomen: ongebouwd *f* 473,39, gebouwd *f* 27; in huur bij *Jimte J. Sijbrandi c. u.* voor *f* 650 in het jaar; voor den Kooper te aanvaarden St. Petri en Mei 1850.

Wordende geveild in 7 perceelen met regt van zamenvoeging.

Wie gading maakt, kome op *Zaturdag* den 18 December 1847, ten huize van *U. Noordenbos*, te Wommels, bij de provisionele; en *Dingsdag* den 4 Januarij 1848, ten huize van *G. de Ruiter*, te Sneek, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten 2 ure.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, mede ten verzoeke van Mr. S. A. VERWEIJ, Procureur aldaar, krachtens regterlijke authorisatie, publiek, bij strijk- en verhooggelden presenteren te verkoopen:

1. Eene uitmuntende wel onderhoudene KOOPMANS HUIZINGE, waarin vele jaren eene wel beklante Grutters-affaire is gedreven, met ERF en BLEEK c. a. en massale STEEG ten Noorden, staande en gelegen aan het Grootzand binnen Sneek, wijk 3, no. 120, voorzien van een ruim Voorhuis, diverse Woonvertrekken, prompte Zolders enz.; door Mej. de Wed. *G. van Gent* bewoond; te aanvaarden den 12 Mei e. k. of bij overeenkomst vroeger.
2. Eene hechte en ruime GRUTTERIJ, staande achter het vorige perceel te Sneek, hebbende uitmuntende Zolders, Stalling enz.; in huur bij den Heer *H. C. Wouda* (met nog 2 Zolders van perceel 3), zamen voor *f* 400 per jaar tot 12 Mei 1850.
3. Eene groote HUIZINGE, achter de vorige perceelen aan het Achterom te Sneek, bestaande uit diverse Woningen; bij *Vonk* en anderen in huur; hebbende ruime Zolders met beschoten Dak; doende (buiten de 2 Zolders bij den Heer *Wouda* in huur) een jaarlijksche huurprijs van *f* 225; te aanvaarden den 12 Mei e. k., behalve de evengemelde 2 Zolders.

Alles breeder bij Billetten omschreven en geveild wordende met regt van zamenvoeging.

Wie gading maakt, kome bij de provisionele toewijzing, op Woensdag den 8 December 1847, des avonds ten 7 ure, ten huize van *H. Stoelenga*, in *de Drie Vriezen* te Sneek.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ten verzoeke van Mr. B. HAGA, Secretaris aldaar, publiek, bij strijk- en verhooggelden presenteren te verkoopen:

1. Een stuk uitmuntend en vruchtbaar GREIDLAND, onder Sneek, gelegen bij den Oliemolen *de Munnik*, sectie A, no. 8, groot 1 bunder 78 roede 10 el.
2. Een stuk dito DITO, sectie D, no. 231, groot 2 bunder 1 roede 30 el, gelegen aan den Straatweg even buiten de voormalige Oosterpoort, onder Sneek.
3. Eene STALLING en WOONKAMER c. a. staande aan de Pol (westzijde) te Sneek, wijk 9, no. 49; bij *Tjeerd van der Werf c. u.* in gebruik.

Alles breeder bij Billetten te omschrijven, en te aanvaarden: de Landen op Sint Petri en de Stalling c. a op 12 Mei 1848.

Wie gading maakt kome op *Donderdag* den 16 December 1847, ten huize van *G. de Ruiter*, te Sneek, bij de provisionele, en op *Woensdag* den 22 derzelfde maand, ten huize van den Societeithouder *van Heslinga* aldaar, bij de finale toewijzing, telkens des avonds ten 7 ure.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, ingevolge regterlijke authorisatie, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene hechte en prompte WINKELHUIZINGE en ERF, in de Galigastraat, op den hoek der oude Koemarkt, te Sneek, wijk 7, no. 14; door *Ph. Beeksma* bewoond. Breeder bij Billetten omschreven en te aanvaarden 12 Mei 1848.

Wie gading maakt, kome bij de provisionele toewijzing op Donderdag den 16 December 1847, 's avonds ten 7 ure, bij den Kastelein *G. de Ruiter*, te Sneek.

VERKOOPING VAN BALKEN EN SPIEREN, TE Schiermonnik-oog.

De Notaris A. A. LAND, aldaar, zal, tegen gereede betaling, naar plaatselijk gebruik, in het openbaar, op Vrijdag den 10 December 1847, aan het Pakhuis te Schiermonnik-oog, des voormiddags ten 10 ure, ter verkoop aanbieden:

Ruim 200 stuks GREENEN en VUREN Noordsche MAATZAAGBALKEN, van 5 el 328 streep tot 8 el 288 streep, 226 SPARREN of SPIEREN en eenen RIB; alles gered van de lading van het gestrand Smakschip *de Vrouw Helena* genaamd, gevoerd geweest door den Kapitein *H. J. Scholtens.*

Daags vóór den verkoop, zal te Oostmahorn, op den voor den middag gelegenheid ter overvaart wezen, doch ingeval op dien dag het weêr niet vaarbaar en de overtogt van *Oostmahorn* naar *Schiermonnik-oog* ondoenlijk mogt zijn, zal daarvoor zoo mogelijk op den volgenden dag gelegenheid worden aangeboden.

De Notaris A. A. LAND, te Schiermonnik-oog, zal, Woensdag den 15 December 1847, des namiddags ten 4 ure, ten huize van *K. Nauta*, Herbergier te Dockum, finaal presenteren te verkoopen:

Eene, even buiten de Woudpoort der stad Dockum staande STELPHUIZING, met TUIN, BOOMEN en PLANTAGIE, geteekend met no. 1, benevens 6 bunder en ruim 61 roede GREIDLAND, daarbij gelegen in vijf stukken, onder Dantumawoude; alles bij *Hedman R. Dantuma* in huur, voor *f* 336 in het jaar, tot St. Petri en Mei 1852; waarop geboden is *f* 6426.

De Notaris B. J. VAN ASSEN, te Jorwerd, gedenkt, in het openbaar onder uitloving van strijk- en verhooggelden te veilen en aan den hoogstbiedende te verkoopen:

Eene uitmuntend hechte en sterke HUIZINGE en ERF c. a., geq. no. 48, met TUIN en BLEEKVELD, staande en gelegen binnen den dorpe Wartena, waarin sedert vele jaren eene welbeklante Broodbakkerij wordt uitgeoefend. Volgens kadastrale meting in omvang groot 3 roede en 70 el; bij *G. O. Feenstra*, als huurder in gebruik. Alles breeder bij Billetten omschreven.

Met 12 Mei 1848 voor den kooper vrij te aanvaarden.

Wie daaraan gading maakt, kome op Donderdagen den 9 en 23 December e. k. bij de voorloopige en eindelijke toewijzing, telkens des namiddags ten 5 ure, in de Herberg het Wapen van Leeuwarderadeel van *Taeke Harmens Poelsma*, in de Schrans onder Huizum.

De Conditien zijn intusschen te vernemen bij genoemden Notaris te Jorwerd.

De Notaris B. J. VAN ASSEN, te Jorwerd, gedenkt, ten verzoeke van P. J. VAN HASINGA, Zaakwaarnemer te Oosterlittens, onder uitloving van strijk- en verhooggelden te veilen, en aan den hoogstbiedende, in het openbaar te verkoopen:

Eene hechte en sterke *HUIZINGE*, geq. no. 69, benevens den daarbij behoorenden *TUIN* met *APPELHOF, HOK* of *VELLEDROOGERIJ* en *BLEEKVELD*, alles staande en gelegen te Bozum, volgens kadastrale meting in omvang groot 6 roede en 99 el, zijnde zeer geschikt voor eene Winkelnering; door wijlen *Sjuk Douwes Sandstra* met den dood ontruimd, en op 12 Mei e. k. voor den kooper vrij te aanvaarden.

Wie daaraan gading maakt, kome op Woensdag den 15 December 1847, bij de beschrijving, ten huize van den Kastelein *L. Kuperus* te Bozum, en op Woensdag den 29 December daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, ten huize van den Kastelein *O. Zijtsma* aldaar, telkens des namiddags ten 3 ure.

De Conditien zijn intusschen te vernemen bij genoemden Notaris en Zaakwaarnemer.

Bij geslotene briefjes te huur:

Voor 5 jaren, van 1848—1853, en met geheele vernieuwing der Voorhuizinge, eene ZATHE en LANDEN, te Bozum, nu groot wordende n. n. e. 30 bunder 31 roede (82½ p.) zijnde, behalve 1 bunder 10 roede (3 p.) Bouw Terp, alles Greidland; meerendeels bij *L. IJ. IJkema* in huur. Conditien te vernemen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, alwaar de briefjes op Vrijdag den 10 December 1847 moeten worden ingeleverd.

Bij geslotene briefjes te huur, VOOR VIJF JAREN:

Eene ZATHE en LANDEN, gelegen te Wommels, groot 22 bunder, alle Greidlanden, (naar naam en faam 63 pond.); bij *Foppe Oebles Smeding* in gebruik.

Conditien te vernemen bij WITTEVEEN, in het Wapen van Vriesland op het Groot Schavenek te Leeuwarden, alwaar de briefjes vóór of op den 24 December 1847 *franco* moeten worden ingeleverd.

Uit de hand te koop:

Een in den jare 1846 nieuwgebouwd HEK-TJALKSCHIP, lang over steven 11 el 33 duim, wijd 3 el 48 duim, hol 1 el 57 duim, gcijkt op 61 Ton of 22 Last, met eenen uitmuntenden Inventaris, zoo als het gebruikt is en gediend heeft als Beurtschip van Koudum enz. op Amsterdam.

Een TJALKSCHUITJE, van dit jaar uitgehaald, groot 17 Ton.

Conditien te vernemen bij den Heer L. P. OPPEDIJK, Zeilmaker te Woudsend, alwaar de beide Schepen liggen ter bezigtiging. Brieven vrachtvrij.

LEES DIT.

Ouders eenen Zoon hebbende van 16 jaren oud, met de Fransche en Duitsche talen bekend, wenschen denzelven op te leiden in eene APOTHEEK, in het NOTARIAAT, of ten platten lande in de MEDICIJNEN. De hierop reflecterenden gelieven zich, met de voorwaarden, te adresseren bij F. HESSEL, Boekhandelaar enz. te Heerenveen. Brieven *franco onder letter* Z.

In den omtrek van Dockum, wordt gevraagd een ongehuwd TUINMAN, van nagenoeg 30 jaren, en voorzien van bewijzen van goed gedrag en kunde.

Nadere informatien te bekomen bij den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, te Dockum. *Brieven franco.*

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan als TWEEDE KNECHT direct geplaatst worden bij J. E. KUIPERS, te Leeuwarden. Brieven franco.

VERLOREN, Een ZILVEREN ZAK-HOROLOGIE met KETTING, tusschen *Marssum* en *Dronrijp*, op den Straatweg. Die hetzelve terug bezorgt bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*, zal voor zijne moeite beloond worden.

Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper en Boekdrukker te Leeuwarden is van de pers gekomen:

EEN NIEUWE BUNDEL LEERREDENEN VAN ABm. DES AMORIE VAN DER HOEVEN, HOOGLEERAAR TE AMSTERDAM.

Van den tweeden druk des *eersten bundels* zijn, op aanvrage, nog exemplaren bij bovengenoemden Uitgever en zijne Correspondenten verkrijgbaar.

EENHEID IN HET NOODIGE, VRIJHEID IN HET TWIJFELACHTIGE, IN ALLES DE LIEFDE. Eene Voorlezing van denzelfden Schrijver.

AANSCHOUWELIJK ONDERWIJS. HANDBOEKJE VOOR BEWAAR- EN LAGERE SCHOLEN,

ter vorming van verstand en hart; volgens den geest van PESTALOZZI *en* NIEUWOLD. Met Muzijkplaatjes en Afbeeldingen. Door R. G. RIJKENS, Onderwijzer te Groningen.

Dit werkje, opgedragen aan den Schoolopziener Mr. *Th. van Swinderen*, sluit zich onmiddelijk aan des Schrijvers *Practische Handleiding voor Bewaarscholen* aan, doch vormt tevens op zich zelf een geheel, en is ook *afzonderlijk* verkrijgbaar, *als* zijnde niet enkel voor *Bewaarscholen*, maar mede voor alle *Kinderscholen en Inrigtingen van Lager Onderwijs bestemd.*

De *Afbeeldingen* worden, op eene rol, los bij het werk geleverd, ten einde voor het gebruik in de school opgeplakt te kunnen worden.

DE BIJE-KOER, FRYSK JIERBOEKJE FOAR 1848.

UWTJOWN (*oender meiwirkinge fen it selscip foar Frysce tael in scriftenkinnisse*), to *Frentsjer*, bij W. J. BRUINING Kz., in to keâp bij alle Boekfoarkeapers in Friêslân. — Priis *f* 0,30.

Voor Zanggezelschappen, Scholen enz.

Bij MENSING & v. WESTREENEN wordt met succes gedebiteerd en is alom te bestellen:

W. OUDSHOFF, *DE MUZIKALE VRIEND DER JEUGD*, of bevallige Zangstukjes voor het opkomend geslacht; ook tot schoolgebruik uitgegeven; 24ste druk, 3 *Stukjes*; ieder Stukje à *zestig Cents.*

W. OUDSHOFF, *DE MUZIKALE HUISVRIEND*, of Zangstukjes van gemengden inhoud, op *twee, drie* en *vier* stemmen; voor gezellige kringen en Zanggezelschappen; 3 *Stukken*, ieder Stuk à 80 *Cents.*

Door den Boekhandelaar S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

DE VERTELLER, VROLIJK ONDERHOUD IN GEZELSCHAP EN BIJ DEN WINTERHAARD.

Eene verzameling van kleine Vertellingen en Anecdoten, VOOR VRIENDEN VAN SCHERTS EN GEZELLIGHEID.

Gr. 8vo; met fraai vignet. Prijs *f* 2,40.

Deze bundel, van een onzer Vaderlandsche Schrijvers, wiens vroegere werken om zijn levendige stijl en boeijende verhaaltrant, met graagte ontvangen werden, is uitnemend geschikt voor *Leesgezelschappen* en *Leesbibliotheken.*

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.